

ПРОЕКТ

Соведүүд ба ажабайдал

Буряад Республикын арадуудай хэлэнүүд тухай Буряад Республикын Хуули

ОРОЛТО ХҮБН

Хэлэн—амаршые үндэс яһатанай ажаидаралай оюун болоодой талаар түшэг тулгуур, үндэс яһатанай агуу-хэбэ байдал болоно. Үндэс яһатанай эандаа байгаа, хүгжэлтэ тон түрүүн хэлэнэй бүрин бүхэн байгатай, ажаидаралай холбоотой бшуу. Түрэлхн хэлээ гамнаха, хүгжөөх, ондоо хэлэнүүдтэ хүндэтгөөр хандаха гэшээ эрхтэн бүхэнэй уялга болоно. Буряад Республика олон үндэс яһатанай ажаидууд бүрин эрхтэй республика болоно. Хэлэнэй талаар тэрэнэй байдал амар илгаатайб гэбэл, хэдэн арадуудай хэлэнүүд ажаидаржа, мүнөө үедэ орол ба буряад—нимэ хоёр хэлэн булуур үүрэг нүлөөтэй. Гэбшээ хүлээл хэлэнүүдтэ буряад хэлэнэй ниггэмэй оршоодо дүүрэдэг үүрэг нүлөөн горитойгоор бага боложо, буряад орол хоёр хэлэнэй байгаа нэгэ хажуу тээшээ хэлтэй, буряад хэлэн айл булын, боро юрын харилсаанууд хэрэглэгдэж болохо гэшээ удаа удаагаар түрэгдэж байгаа. Төхөөрдон эрхэ байдалда буряад хэлэ хэргээхэ, статусынь дээшлүүлэхэ, иматгал ганса арга гэбэл, гүрэнэй шатада хуули ёһоной хэмжээнүүднээ абалга болоно. Энэвинь

БҮЛЭГ I

ЮРЭНХИ ДҮРИМҮҮД

Статья 1. Байгалай үмэ-нэхн үндэһон арадай хэлэн «буряад хэлэн Буряад Республикын гүрэнэй хэлэн болохо. Орол хэлэн нацинууд хоорондын харилсаанай хэлэн гэжэ тоологдохо.

Буряад хэлэндэ гүрэнэй статус ололтогой дашарамдуулан, юрэнхн эрхэмэй бүхнэ хуулинуудта, техникэскэ мөргөжлэй, тусхай дунда ба дээдэ хуулинуудта гол предмет болон, энэ хэлэ шуудалгы хангаха, шуудала багтаа наань, бүхн ажалла коллективүүдтэ гүрэнэй хэлэндэ хурааха курсанууды, тусхай хураахууды эмхидхэхэ, гүрэнэй хэлэндэ хурааха бусадые түхэл анза-

БҮЛЭГ II

ХЭЛЭНҮҮДЫ ХЭРЭГЛЭХЭ ТАЛААР ЭРХТЭДЭЙ ЭРХЭНҮҮД

Статья 3. Гүрэнэй хэлэн-нээ гадна амар нэгэ хэлэ мэдэлгээ дэмдэгдэнгүй, республикын эрхтэдтэ тэдэнэй политикэскэ, экономикэскэ, социальна ба соёлой эрх-нүүднээ эдлэлтэ Буряад Республика лаб хангаха.

Статья 4. Хуулиин ёһоор гуримшуулагдаха эрхтэтэй харилсаанай халбаринуудта Буряад Республикын эрхтэдтэй харилсаанайгаа хэлэ шэлэхэ ба хэрэглэхэ эрхэ Буряад Республикын хуулар тодорхойлогдохо.

Статья 5. Буряад Республикын эрхтэдтэ хүмүүнүүдэд ба хуралсалда гүрэнэй хэлэнэй хажуутаар амаршые

БҮЛЭГ III

ГҮРЭНЭЙ ЗАСАГАЙ БА ХҮТЭЛБЭРИН ХУУЛИНУУДА, ПРЕДПРИЯТИНУУДА, ЭМХИ ЗУРГААНУУДА ХЭЛЭНҮҮДЫ ХЭРЭГЛЭЛГЭ

Статья 7. Буряад Республикын Хуулиин ба гүйсэдхэхэ дээдн зургаануудта хуулиин дээрнээ республикын гүрэнэй хэлэн дээрэ аюулагдаха. Тэрэнэй адляар нацинууд хоорондын харилсаанай хэлэн хэрэглэгдэжэ болохо.

Буряад Республикын гүрэнэй засагай зургаануудай хуулинуудай ба тогтоолуудай текстүүд республикын

дэхэ, түрүүшн үедэ нацинууд хоорондын харилсаанай хэлэншээ хэрэглэгдэжэ болохо.

Республикын гүрэнэй хэлэн, мүн тэрэшлэн хабаадагшадай өөһэднэй шэлэн хэлэнүүд Буряад Республикада үнгэргэгдэн уласхоорондын, бүхэроссин ба бусад симпозиумуудай, конференцинуудай, зүблөөнүүдэй, уулзалтануудай, хоёрлэдүүлэй, хэлсэмүүдэй, хүдэлмэрин хэлэн болохо.

Статья 9. Хуналтанууды, референдумууды болдэжэ үнгэргэхэ үедэ республикын гүрэнэй хэлэн ба нацинууд хоорондын харилсаанай хэлэн хэрэглэгдэхэ. Хуналта тухай документүүд орол хэлэн дээрэ Россин Федерациин Түбэй нунгуулин комиссда үгтэхэ. Хуулиин бюллетенүүд буряад ба орол хэлэн дээрэ хэблэгдэхэ.

Статья 10. Гүрэнэй засагай ба хүтэлбэрин зургаанууд, предприятинууд болон эмхи зургаанууд Федераци доторхи хуулиа харилсаануудта Россин Федерациин гүрэнэй хэлэ хэрэглэхэ. Ондоо гүрэнүүдтэй эрхилгэдэжэ харилсаануудта хоёр талада таатай хэлэ хэрэглэхэ.

Статья 11. Республикын гүрэнэй засагай ба хүтэлбэрин зургаануудай хуулинууд, предпрятинууд буряад хэлэ мэдэлгээ хэргэ хэргэй наа, тодорхой сагай турушда тэрэннээ шуудалха ёһотой.

Зонин хангалгатай холбоо-

БҮЛЭГ IV

ПРЕДПРИЯТИНУУДА, ЭМХИ ЗУРГААНУУДА, НАЦИОНАЛИЗМ, ГАРШАГУУДА БА СОНОСХОЛНУУДА, ТОПОНИМИЧЕСКАЯ НАЗНАЧЕНИЯ БА ХАРТЫ ЗАГААШАДАЙ, ТАМГАНУУДА, ШТЕМПЕЛЬНУУДА, БЛАНКНУУДА, ТЕКСТНУУДА ХЭЛЭН

Статья 14. Предпрятинуудай, эмхи зургаануудай ба организаацинуудай нэр-нүүд, мүн тэрэшлэн гүрэнэй зургаануудай ба нитын эмхинуудай, предприятинуудай ба эмхи зургаануудай хуулиа тамгануудай ба бланкнудай текстүүд буряад ба орол хэлэн дээрэ бэшгэдэхэ.

Статья 15. Хууриин тосхо-нуудай, үйлсэнуудэй, та-майнуудай нэрэнүүд буряад ба орол хэлэн дээрэ бэшгэдэхэ.

Тийхдээ нотагуудай, хууриин тосхоуудай жэнхэн буряад нэрэнүүд заатагуй нэр-гэгдэн бэшгэдэхэ.

Статья 16. Гаршагуудай, сонсхолнуудай, юмэний үнэ сэнгүүдэй, харуулан ойгуу-

БҮЛЭГ V

ХУУЛИА ХАМГААЛГЫН ЗУРГААНУУДА БА НОТАРИАЛЬНА ХЭРЭГТЭ ХЭЛЭНҮҮДЫ ХЭРЭГЛЭЛГЭ

Статья 18. Буряад Республикын сүүдүүд ба хуули хамгаалгын бусад зургаануудта сүүдэлгэ ба хэрэг түлээлгэ буряад хэлэн дээрэ, хэрэгтэй болоо наань, Россин Федерациин гүрэнэй хэлэн дээрэ бөлүүлэгдэхэ. Сүүдэй хэргэдэ байхан хэ-лэ мэдэлгээ хуулиудэй сүүдэй хэрэгтэ хабаалжа байгаа наа, тус хэрэгтэ материалуудтай дүрэнээр та-нилсаха, сүүдэй хэрэгтэ оршуулагшадтайгаар хабаалжа, мүн сүүд дээрэ түрэл хэлэн дээрэ үгэ хэлэхэ эрхэ олгогдохо.

Сүүдэй хэрэгтэ хабаалжа байхан хүнүүдтэ сүүдэй хэрэгтэ байхан хэлэн дээрэ бэшгэдэн документүүд баруулагдаха, мүн тэрэшлэн тэдэнэй эрилтээр сүүдэй хэрэгүүдтэ хабаалгашадай хэлэн дээрэ оршуулагдахан до-

публикын гүрэнэй нотариальна конторонуудта, ара-депутатуудай Соведүү-гүйсэдхэхэ комитетүүдтэ нотариальна хэрэг буряад хэлэн дээрэ, харин хэрэгтэй болоо наань, Россин Феде-рациин гүрэнэй хэлэн дээрэ бөлүүлэгдэхэ. Гүрэнэй но-

БҮЛЭГ VI

ХУМУУЖУУЛГЫН БА ХУРАЛСАЛ ХЭЛЭНҮҮД
Статья 21. Хуруулида ороодуй хүгжэлэй хүмүүж-лэе, юрэнхн ба тусгаар дун-да хуралсалы буряад хэл-лэн дээрэ эмхидхэхэ эрхэ хараата газар дээрэ Бур-яад Республика лаб найдамтайгаар хангаха, рес-публика дотор ажаидууд бур-яад үндэс яһатанай эрх-тэдтэ түрэл хэлэн дээрэ хү-мүүжэл ба хуралсал абаха эрхэ байдал байгуулаха юм.

Хэрэгтэй болоо наань, хү-мүүжэл болон хуралсалда нацинууд хоорондын харил-саанай хэлэн хэрэглэгдэхэ.

Россин Федерациин наци-нууд хоорондын харилсаанай хэлэн гэжэ мэдэргэдэн орол хэлэ шуудалга рес-публика дотор хангалдаха.

БҮЛЭГ VII

ХЭЛЭНҮҮДЫ ШУДАЛГА БА ЗААЛГА

Статья 24. Буряад Рес-публикын юрэнхн эрхэмэй бүхнэ хуулинуудта, лицен-ций, гимнази, училищ, бу-ралсалы тусгаар дунда ба дээдэ эмхи зургаануудта буряад хэлэн түсбэй гол пред-мет болон, буряад лите-ратура, буряад арадай түх-хэ ба искусство шуудалга Буряад Республика хангаха. Буряадтай түххэ, литература, хэлэ болон бусадые шууд-лаха дуратай ба энэ талаар эрдэм мэдэсөө хүнүүдтэ зо-риулагдах, тусгаар курс-нууд ба бүлгүүд эмхидхэг-дэхэ.

Статья 25. Хуруулинууд-та, хуралсалы тусгаар дунда ба дээдэ эмхи зургаануудта хуушан монгол бэшгэ шу-далгалы хангаха. Энэ бэш-гэ шуудалха дуратайшууд республика дотор хэрэгтэй

БҮЛЭГ VIII

ОЛОНДО МЭДЭЭСЭЛ ТАЛААДАГ ХЭРЭГСЭЛНҮҮДЭЙ БА ХЭЛХЭ ХОЛБООНОЙ ХЭЛЭН

Статья 28. Буряад Респу-блика гүрэнэй хэлэ үргэнээр хэрэглэхн тула хэлэ хэрэг-лэдэг халбаринууды эмхид-хэн байгуулаха хэрэг хангаха. Иймэ зорилготойгоор Буряад Республикын зоний бүхнэ бү-лгүүдтэ, үетэндэ зориулагда-дан, гүрэнэй хэлэн дээрэ га-дэ ба журналинууд олоор хэлбэн гаргадаг болохо.

Статья 29. Республикын радио болон телевидениин дамжуулануудай 80 про-центн гүрэнэй хэлэн дээрэ бөлүүлэгдэхэ.

Статья 30. Республикын дэбээр дээрэ ажаидууд

БҮЛЭГ IX

ХЭЛЭНҮҮД ТУХАЙ БУРЯАД РЕПУБЛИКЫН ХУУЛИН ЭДЭГЭЭНЭЙ ТҮЛӨӨ ХАРИУСАЛГА

IX бүлэгтэ юристүүд ан-харалтайгаар шуудалха ёһотой. Тус хуулине эдэгээнэй ба ямар нэгэ хэлэе газашал-налай түлөө хариуасалгын хэмжээ болон түхэлүүднээ

РЕДАКЦИЯА: Тус хуулиин баталагдан абаад байбал, тэрэннээ бодото дээрээ бөлүүлгын гурин зохёолгоо ушартай. Тиймээдэ буряад хэлэ бодото дээрэ хэрэглэгдэн онсо программа, тодорхой түсбэ болохо байханын дамжатуу. Энэньбээ уламжалал, тус Хуули хэлэн шатар, арбаад жэлэй турша соо бөлүүлэгдэхэ болохо гэжэ ошолой.

Тус хуулиин проект «Буряад үнэн» газетын коллектив хамтын суглаан дээрэ 1992 оны майн 25-да баталагдан абаа.

«Буряад үнэн» хонинной ажалла коллектив.

ТУЛИНХАНДА ТУНА

Арадай депутатуудай При-байналын районно Соведэй президиум хэлэн жэлэй урда «Забота» гэгдэн программа зохиожо, тэрэнээ 1995 он болотор бөлүүлэхээр хараал-хан байгаа. Үнгэрхэн жэлдэ президиумэй заседани дээрэ тэрэнэй хэр бөлүүлэгдэжэ байхан тушаа зүбнэн хэл-сэгдэжэ хэн. Тэрэ гэгдэр жэл үнгэргэжэ. Мүнөө райсоведэй заседани дээрэ энэ асуудал дахин харагдаха. Энэньбээ ойлгосотой ааб даа. Хүндэ хүшэр мүнөө үедэ урда аба-танай программдаа зааба-тай оруулаха, мүнгэ багаар абадаг, олон үхнүүдтэй зон-до, үбгэд, хүгжэлтэ, инвал-идуудта туһалха нэмэлтэ хэм-жээ аюуланууды хараал-ха хэрэгтэй болоо ха юм.

Үнгэрхэн жэлүүдтэ энэ программы бөлүүлэхэ та-лаар район соо хайн дүй дүршэл олондой. Олон ажалла коллективүүд энэ-дэ хэе анхарал хандуулаха, зонойгоо элүүр энхэе хам-гаалха, хүдэлмэрин хайн байдал байгуулаха талаар эхэ хүдэлмэри аюулаха. Эдэ жэлүүдтэ мүнөөхидэл адли аяла ажаидаржа гэгдэн асуудал табигдаггүй хэн ааб даа. Харин мүнөө ажа-байдалтай тэд ондоо болохо, эрд хубилла.

Иймэ байдалда Таловын түмэр-бетон хэрэгсэлүүдтэй, Татаурын автомобиль за-набарилгын заводуд, При-байналын коопзериформ-хоз, районной олон колхоз, сов-хоууд өөһэднээ зондо эхэ туһаламжа үзүүлээ, Райсо-ведэй президиумэй тэмдэг-нэонэй ёһоор, пенсионерүүд-тэ бүхнээ 17525 мянган түхэргэй туһаламжа үзүү-лэгдэн байха юм. Иймэ зо-ной 50 гэр заабаарилгада, 75 хүндэ санатори болон ку-рортнуудта ошохо амарха, бөө аргалуулаха путевконууд үгтөө.

Тэрэшлэн район соо со-циальна туһаламжа үзүүлэхэ гурбан тааг байгуулагдан-данхай. Эдэнэй хүдэлмэри-нүүдтэ гэгдэн ошохо, хэр-эгтэй зондо туһалдаг юм. Мүнөө тэднэр 246 хүнийн нигжээ хангана. Эдэнэй гол түлэз ори гансаараа үлэһэн хүнүүд, ветеранууд, инвали-дууд болоно.

Гэбшээ нимэ туһаламжа мүнөө үедэ бага гэшээ ааб даа. Пенсионерүүдэй зүг-лөө олон шүүмжэлэл ородог байха юм. Түлээн дуталдана.

Статья 31. Республикын почтын-телеграфна зүйлнүүд гүрэнэй хэлэн дээрэ, харин республика дотор эрхтэдтэй дурбаар нацинууд хоорондын харилсаанай хэлэн дээрэ бэшгэдэхэ. Республикнаа саа-шаа гаран ошохо почтын зүйлнүүд Россин Федерациин гүрэнэй хэлэн дээрэ бэшгэдэхэ.

Статья 31. Республикын почтын-телеграфна зүйлнүүд гүрэнэй хэлэн дээрэ, харин республика дотор эрхтэдтэй дурбаар нацинууд хоорондын харилсаанай хэлэн дээрэ бэшгэдэхэ. Республикнаа саа-шаа гаран ошохо почтын зүйлнүүд Россин Федерациин гүрэнэй хэлэн дээрэ бэшгэдэхэ.

ХОЛБОО БАРИСАА

ХЭРГЭЭХЭ

ДНЕПРОПЕТРОВСК. Ук-раинны харилсаа холбооной талаар научно-промышленна «Славутич» эблэл урданай Союзын газар дайда дээрэ промышленностин тон шу-лаха халбаринуудай байгуу-ламжанууды нэгдүүлэхэ зо-рилго урдаа тахихай. Дне-пропетровскын гэжэ хэмжээнэй шинжлэлгын эрдэм шинж-лэлгын институтай үндэсэ хуури дээрэ тэрэ байгуулагдахтай.

Автомобильна транспор-тын, хүдөө ажахын машина бүтээлгын, химическэ ба нефтехимическэ комплекс-нуудай, ашагта малталал хангажуулгын промышлен-ностин болон Украинны, Россин, Беларусин арадай ажахын бусад хэлэ хэдэн халбаринуудай гуша гаран предприятинууд өблөжэй бү-ридэлдэ орохонй. Мүн ХТЗ, МТЗ, АвтоВАЗ гэжэ мотын мэдэжэ предприятинууды тэдэнэй тоодо бин.

Кузбассай, Кривбассай, «Якутуголин», «Якуталма-зай» предприятинуудай транс-портые шинээр хангаха асуудланууды шиндэхэ-нинь «Славутичын» түрүү-шн ажилалтай алхамуудай нэгэниин болоно.

Мухар-Шабэрэй районий 13

ажахы наанай нүеэ тоһоной-го заводто тушаадаг гэшээ. Хуули үдэрнүүдтэ эдэ аж-хы болон нэгдэлүүднээ дүн хамта 30—35 тоно са-ган эдээн тушаадаг. Рай-онной колхоз, совхозууд, та-ршаадай ажахинуудай нэг-дэлүүдтэ үбэ тэжээлтэй байхадаа, үдэрт дунда ээр-гэжэ 50 тоно хүрээтэ хү худалдадаг байхан юм. Мү-нөө элдэб шалтаганнаа бо-

Дэлгүүр: үнэ сэнгүүдэй асуудал

ХЭНДЭЭ ХЭРЭГТЭЙ БОЛОНОБ?

ложо, нимэ эхээр тушаажа байхан хүнийгөө хэмжэээ эрд доошлууланхай. — Эхэл хүшэр сар манда хүржээ эрээ. Буйлуулан продукция наинш-тиншөн ху-

далдаха аргагүй болошоод байнабди. Энээнэй гол шал-таганнинь гэхэдэ, үнэтэй продукция худалдаанда та-биндахадын, тэрэннэмай худалдаа абаха дуратай-

шуул хараа байса ошөөрнэ, гэжэ тойной заводой дирек-тор В. М. Байронов хэлбээ. Үнэтэй продукция буйлуу-лан болбосорууланнаа боло-жо, манай ябанан үдэр то-нойой заводто өөһднээ үй-лэдэрлэһэн 20 тононо косто-ромской сыр, 7 тононо тоһон үлөөгдэһэн байгаа хэн. Эдэ продуктуудые удаан сар соо хадгалла байха тусхай хо-лодильник эндэ үгы юм. Улаан-Үдэ хотын предпри-ятиин томохон холодильникта тэдэнээ гадна ушөө хорёод тоно тоһо хадгаланхай.

Манай буйлуулан про-дукцинемай райпотребсоюз хүлээл хоёр нарын турша соо худалдаа абахаа отго болибо. Юундэ абагангүйб гэжэ хурааха байгаа ёһотой. Тоһо, сыр худалдаа абаха хүнүүд үгы болошоо гэгдэн гансал харюу дуула-дабди. Хотын томо-томо предприятинуудаар, завод, фабрикатуудаар абажа, хэл-сээ баталые оролонобди. Тэдэннэнь хүлээл үедэ бабал абахаа бөөлөд байна. Яахала, хайшан гэхээс ойл-гохөө болшонхойбди. Үсэ-

гэлдэр би өөрөө Улаан-Үдэ хото ошохо, гадар трикотаж фабрикын, Улаан-Үдэн на-рин сэмбн комбинайд ху-дэрлэлгыншадтэй хөөрлө-дхэдэмин, тэдээр бабал ар-саба. Республикын прави-тельствын, Хууөө ажахын министрствын болон хүнэй промышленностин нэгдэлэй хүтэлбэрлэлгэтэй энэ асуу-далаар хандахада, тэдээрэй талааа амаршые тимэ бо-дото туһаламжа үзүүлэгдэхэ байхан бэщынэ ойлгожо бу-сааб. Иймэ эрхэ байдалда хайшан гээг хүдэлхэ ёһотой болонобдибди.—гээд Влади-мир Михайлович гомдоно.

Буйлуулан продук-циингаа үнэ сэнгынэ доо-шоолуулаха арга үгы юм гү? Мүнөө хэды сэнгэйгээр то-но, сырээ худалдаанда таби-нат,—гэжэ асуубди.

—Арга бин юм ааб даа. Зүүгөөр манда нүеэ тушаажа байхан ажахын худалдаа-найгаа сн доошлуулаха гэ-жэ наанаа гү? Үгыхэн хаш. Районсн колхоз, совхозууд, нэгдэлүүд тоһоной завод-то мүнөө нэгэ килограмм хүеэ 12 түхэргээр тушаа-

жа байхай. Иймэ сэнгэйгээр абахан хүнөө буйлуулагда-хан килограмм тоһоной үнэ сэнгынэ 252 түхэргэй, 28 процент налогтоё болохоодо 323 түхэргэй болоно. Тэрээн дээрээ магазинэй нэ-мэлтэйгээр тоолоходонь, килограмм тоһон 400 түхэ-ргэй сэнгэй байна ха юм. Харин бидэнэрэй үйлдэбэрлэ-жэ гаргахан кустомской сыр килограмм бүхнүннээ ма-газинүүдтэй нэмэлтэ үгы. Тэрээн дээрэ сэнгэйгээр 147 түхэргээр сэнгэй-дэнэ. Эдэ продуктуудай үнэ сэнгынэ доошлуулаха арга тухай таанар хураабат. Бидэ энээн дээрэ бабал бодом-жожо зөөбди. Хэрбээ ажа-хынхуудлаа 10 түхэргэй сэн-гэй нэгэ литр хү худалдажа абабал, тэрэннээ буйлуула-дахан килограмм тоһоной сэнгынэ худалдаа наймаанай нэмэлтгүйгөөр 268, сырн сэнгынэ 125 түхэргэй хүр-эх ёһотой. Нэгэ литрнээ 9 түхэргээр абахадамин, то-һон 214, сыр 103 түхэргэй сэнгэй болохо зэргэтэй. Мү-нөө нүүлшн тон доодо зэр-хын сэнгээр гэххэ гү, али 7 түхэргээр тоолоходо, тоһо-ной үнэ сэнгынэ 188, сырн —92 түхэргэй хүрэхэ бай-на бшуу,—гэжэ тоһоной за-водой директор дансануудаа иража байгаад хөөрбээ.

Мухар-Шабэрэй тоһоной заводой коллектив нимэ шиндэхэдхээсэ болишоной эрхэ байдалда оронойшнэ

хаа, хүн зондо продукция үйлдэ-даа, мүнөө худал-жэлүүдээр. Дай-тер Чимитна нэгэ мэдүүлэнэй үгэ-мүнөө гол түх-хоорые үйлдэбэр-на. Зөөхэй, зөөх-хэ мэтые гарган.

Энэ коллектив рогээрэ холо ха-ханай түрүүшнү-дэ. Тэдэнэрэй дунда гадаг цехэй нү-Клавдия Самуи-скал, хүнэй га-гадаг лаборатори-биолог Мария Гончинова болон солон нэрлэхэр.

Зүүгөөр тус лууулан про-дукцинемай байхын хэлэ дахыг байнал-далы хэлэй шал-ниинь бабал ү-Дэлгүүрэй харил-бодд гэгсээд, хэн продукция хүлээд гутааха-хаар, энэ сн-таараамаар сн-лохогүй юм гү-хондэй хэрэгтэ буйлуулагдаха-ниинь Д. До-ба

ЗУРАГУУД
Имэй гаргадаг цехэй ба-шн К. С. Рее-раторин микр-Гончинова.

Хэвлэлээ ба олондо
ын республиканска